

24.9.2021

Verksamhetspolitik gällande skatteparadis och förhindrande av skatteflykt i Finnveras finansieringsverksamhet

1. Bakgrund

Med skatteparadis avses länder med låg eller obefintlig beskattning och stark banksekretess, men utan internationella avtal eller lagstiftning om transparent ägande. Skatteparadis kan utnyttjas för skatteflykt och medför också en hög risk för penningtvätt. Både i Finland och internationellt försöker man stävja olaglig användning av skatteparadis.

Skatteparadis kan användas på många sätt för både laglig och olaglig verksamhet. Vanligen är skatteparadisbolag endast skal som döljer tillgångar. I så fall är bolagets registreringsstat en östat långt borta i Karibien, medan bolagets bankkonton finns i Europa, oftast i Luxemburg eller Schweiz.

Att en person eller ett företag placerar tillgångar i ett bolag som är registrerat i ett skatteparadis betyder inte automatiskt att personen eller företaget gjort sig skyldig till skatteflykt. Det kan finnas andra personliga skäl till att överföra tillgångar. Man kan lagligen överföra tillgångar till ett bolag som är registrerat i ett skatteparadis, men det finns knappast några skattemässiga fördelar med det, om man följer skattelagarna i Finland.

Användningen av skatteparadisbolag är skatteflykt, om en person som är skattskyldig eller ett företag som är skattskyldigt i Finland låter bli att till Skatteförvaltningen i Finland anmäla sådana inkomster kanaliserade till skatteparadisbolag för vilka personen eller företaget borde betala skatt i Finland.

I denna policy betyder skatteflykt en sådan situation som avses i EU:s skattestandarder och internationella skattestandarder, där en person eller ett företag organiserar sin ekonomi genom att betala mindre skatt än vad som är tillbörligt. Skatteflykt kan hänföra sig till lagligt beteende (till exempel utnyttjande av kryphål i regleringen), men oftast finns sådana arrangemang i gråzonen. Många skattestrukturer är komplicerade gränsöverskridande arrangemang, som bygger på tvivelaktiga rättsliga tolkningar.

2. Reglering gällande skatteparadis och skatteflykt

Europeiska unionen jobbar på att förbättra skatteförvaltningen världen över. Målet är att främja insatserna mot skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt. För detta syfte antog Europeiska unionens råd den 5 december 2017 EU:s förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, [den s.k. svarta listan](#). Förteckningen innehåller länder och territorier utanför EU som inte ansträngt sig tillräckligt för att åtgärda de skatteproblem som EU påpekat.

Följande faktorer förenar länderna på svarta listan:

- Effektivt informationsutbyte om skattebetalare med myndigheterna i andra stater saknas. Bland annat överlämnas inte uppgifter om finansiering och innehav över huvud taget eller också överlämnas endast bristfälliga uppgifter.
- Inkomster och förmögenhet för personer som bor utomlands beskattas inte eller också är skatten ringa, skattefördelar finns uttryckligen för personer som bor utomlands.
- Staten tillämpar inte allmänt godkända minimistandarder för god förvaltning och ansvarsfullhet.

EU beviljar inte finansiering till aktörer i en stat på svarta listan. Förteckningen är ständigt föremål för uppföljning och uppdatering, och därför avförs ibland stater från listan och nya stater läggs till.

Vid sidan av svarta listan har EU en lista över länder som har förbundit sig att samarbeta med EU i skattefrågor före en viss tidpunkt och som EU därför övervakar. Länderna på den gråa listan omfattas inte av finansieringsförbud, men risken är större att de hamnar på den svarta listan.

Förutom EU främjar OECD i sin verksamhet en global skattestandard samt upprätthåller en egen [kontrollista](#) över öppet informationsutbyte i skattesyfte mellan stater. EU och OECD samarbetar i skatteärenden och kompletterar varandra.

När Finnvera beviljar en SMF-borgen för inhemsk finansiering utnyttjas s.k. COSME-finansiering i EU:s investeringsfond samt i framtiden sannolikt också InvestEU-finansiering.

Enligt avtalet om COSME-finansiering får kundföretaget eller banken inte vara registrerad i en stat som finns på EU:s eller OECD:s listor över icke-samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet. Dessutom ska kundföretaget förbinda sig att ständigt följa standarder som förhindrar terrorism och penningtvätt samt förebygger skattebedrägeri och grå ekonomi. Företaget ska även följa gällande lagstiftning.

Att vara förmedlare av EU-finansiering förutsätter att organisationen har stadgar och förfaranden för att bedöma risken för skatteflykt samt tillämpar finansieringsförbud för icke-samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet vad gäller finansiella instrument som stöds med EU-medel. Dessutom borde EU-medel inte användas för att finansiera projekt som främjar skatteflykt enligt EU:s skattestandarder och internationella skattestandarder¹.

3. Utgångspunkter för Finnveras verksamhetspolitik gällande skatteparadis och förhindrande av skatteflykt

Finnvera förväntar sig att kundföretagen ska följa tillämplig skattelagstiftning och även i övrigt sträva efter god praxis i skattefrågor genom att deklarerar och betala skatt omsorgsfullt och i tid samt genom att idka affärsverksamhet uttryckligen i kommersiellt syfte och inte i syfte att kringgå skatt.

Finnveras roll som å ena sidan offentlig finansiär och å andra sidan förmedlare av EU-medel till aktörer i Finland förutsätter att Finnvera för sin del säkerställer att de finansierade företagen inte kringgår skatt med hjälp av skatteparadis i sin verksamhet. För detta ändamål stöder sig Finnvera på ovan nämnda skattestandarder som EU och OECD skapat samt på de s.k. skatteparadislistor som ingår i dessa.

Finnveras praktiska åtgärder för att implementera policyn om skatteparadis och om förhindrande av skatteflykt är att identifiera skatteparadiskopplingar enligt EU:s och OECD:s definitioner i finansieringsprojekt samt att förutsätta en separat skattepolicy eller förbindelser av kundföretagen i dessa situationer, för att säkerställa att företaget följer skattelagstiftningen på ett ändamålsenligt sätt i sin verksamhet och i finansieringsprojektet i fråga.

Av ett inhemskt företag som ansöker om Finnveras finansiering förutsätts dessutom att företaget är registrerat i Finland och även i skatteförvaltningens behöriga register över skattskyldiga. Registreringsuppgifterna följs upp under hela kundrelationen.

¹ Se närmare särskilt: [Communication from the Commission on new requirements against tax avoidance in EU legislation governing in particular financing and investment operations, C\(2018\) 1756.](#)

I rollen som förmedlare av EU-finansiering vidtar Finnvera riskbaserade åtgärder för att hantera risken för skatteflykt enligt EU:s och internationella skattestandarder i det projekt som finansieras. Utöver dessa tillgriper Finnvera även andra metoder för att säkerställa att kundföretagets beskattning är korrekt.

I denna policy fastställs riktlinjer och förfaranden för att säkerställa Finnveras verksamhetsmodell för att förhindra s.k. skatteparadis och skatteflykt.

4. Vilka produkter och parter gäller policyn?

Finnveras policy för att förhindra skatteparadis och skatteflykt gäller både Finnveras finansieringsverksamhet i Finland och Finnveras exportfinansiering.

Genom policyn försöker Finnvera hantera risken för skatteflykt i kundföretag som får finansiering i Finland och exportföretag som får exportfinansiering av Finnvera.

Dessutom screenas köpare inom exportfinansieringsprojekt som gäller alla andra garantiprodukter, utom remburs- och bankriskgarantier på under två år. På detta sätt strävar Finnvera efter att hantera risken för skatteflykt inom finansieringsprojekten.

5. Verksamhetsprocess

Processen grundar sig på tre faser. I fas 1 ansvarar KYC-teamet för identifieringen av skatteparadis. Ytterligare åtgärder för att hantera risken för skatteflykt i projekt som omfattar EU-finansiering hör till ansökningshandläggaren. Compliance-funktionen ansvarar för utvärdering av policyn och åtaganden i fas 2. Affärsenheterna ansvarar för beslutsfattandet i fas 3.

Fas 1: Identifiering av skatteparadiskopplingen och minskning av risken för skatteflykt

I samband med behandlingen av finansieringsansökan identifieras:

- Finns innehavet i ett kundföretag som är föremål för *finansiering i Finland eller exportfinansiering* helt eller delvis i ett land som finns på EU:s eller OECD:s så kallade svarta lista över skatteparadis?
- Finns innehavet i *köparen av exportfinansieringen* helt eller delvis i ett land som finns på EU:s eller OECD:s så kallade svarta lista över skatteparadis?
- För ett inhemskt kundföretags del kontrolleras dessutom att företaget är registrerat i Finland och även i skatteförvaltningens register över skattskyldiga, och att företaget inte har någon skatteskuld. I varje finansieringsprojekt säkerställer Finnvera också att kundens betalningar kommer från det konto som kunden uppgett.

Ytterligare åtgärder för att hantera risken för skatteflykt i EU-finansierade projekt

- Finnvera säkerställer att det finansierade projektet inte innehåller aggressiv skatteplanering, dvs. det finansierade projektets struktur har en förnuftig affärsmässig grund (andra än skattemässiga grunder) och penningflödena som är kopplade till EU-finansieringen beskattas på behörigt sätt.
- Riskerna för skatteflykt i penningflöden som är kopplade till EU-finansiering minimeras genom att kundens faktiska förmånstagare identifieras och projektstrukturens

14.9.2021

förenlighet med skatteregleringen bedöms. Syftet med dessa åtgärder är att säkerställa att penningflöden som är kopplade till EU-finansiering beskattas effektivt.

- Då riskerna bedöms fästs särskild uppmärksamhet vid allmänna metoder för skatteflykt, såsom ofördelaktiga skattesystem, offshorestrukturer eller vinstdrivande arrangemang som inte avspeglar företagets verkliga ekonomiska verksamhet.

Fas 2: Kundföretaget lämnar in en skattepolicy eller ger en skatteförbindelse

Om innehavet i ett kundföretag som är föremål för inhemsk finansiering eller exportfinansiering eller innehavet i ett företag som köper exportfinansiering helt eller delvis finns i ett skatteparadis, eller det råder annan förhöjd risk för skatteflykt, vidtar Finnvera följande åtgärder i det aktuella projektet.

Finnvera begär att få kundföretagets skattepolicy och säkerställer att policyn innehåller åtminstone följande åtaganden i enlighet med OECD:s riktlinjer² för multinationella företag.

- Företaget ska följa tillämplig skattelagstiftning och OECD:s riktlinjer för internprissättning (såvida inte riktlinjerna för internprissättning strider mot tvingande nationell lagstiftning).
- Företaget bör inte delta i affärstransaktioner vars enda eller huvudsakliga syfte är att kringgå eller minska skatt.
- Företaget ska främja öppenhet mot skattemyndigheterna.

Om kundföretaget inte har någon skattepolicy eller inte vill lägga fram den, eller om skattepolicyn inte uppfyller de ovan nämnda kraven i skattestandarderna, ska företaget lämna en skriftlig skatteförbindelse om att det iakttar ovan nämnda krav.

Kontrollen av kundföretagets skattepolicy eller den förbindelse som företaget lämnat gäller i 1 år. Efter detta ska en ny kontroll av skattepolicyn utföras eller en ny förbindelse lämnas, om företaget ansöker om finansiering från Finnvera och projektet utifrån policyn har koppling till en skatteparadisstat eller någon annan förhöjd risk för skatteflykt identifieras.

Fas 3: Beslutsfattande

Finnvera beviljar inte finansiering till företag som har stor risk för skattebedrägeri eller skatteflykt.

Därför beviljar Finnvera inte finansiering till ett inhemskt företag om företaget inte är registrerat i Finland och inte finns i den finländska skatteförvaltningens register över skattskyldiga.

Finnvera kan inte heller bevilja finansiering om minst hälften av innehavet i ett inhemskt företag som ansöker om finansiering finns på EU:s s.k. lista över svarta stater.

Om en del, men mindre än hälften, av innehavet i ett inhemskt företag finns i en stat på EU:s s.k. svarta lista, är förutsättningen för Finnveras finansiering att företaget ger en utförligare redogörelse för var innehavet finns. Denna redogörelse ska ge visshet om att det inte förekommer något sådant i relationen mellan företaget som finansieras och företaget som finns i en stat på den svarta listan som skulle tyda på penningtvätt, finansiering av terrorism eller skatteflykt.

Om Finnveras finansiering inkluderar EU-finansiering, kan Finnvera inte bevilja ett företag finansiering om innehavet i företaget helt eller delvis finns i en stat på EU:s s.k. svarta lista.

Om Finnvera kanaliserar EU-finansiering får Finnvera inte finansiera projekt som har byggts upp för att främja skatteflykt enligt EU:s skattestandarder och internationella skattestandarder.

Risk för skatteflykt kan också föreligga om innehavet i exportfinansieringens kundföretag eller finansieringsprojektets köpare finns i en stat på EU:s eller OECD:s s.k. svarta lista och kundföretaget inte går med på att lämna en skatteförbindelse eller inte har någon separat skattepolicy. I sådana fall ger Finnveras samtal med kundföretaget dessutom rimliga skäl att anta att det finns en betydande risk för att kundföretaget inte uppfyller kraven i skattelagstiftningen.

När Finnvera fattar beslutet om risk för skatteflykt ska Finnvera även beakta eventuella avtalsskyldigheter som gäller EU-finansieringen.

Om kundföretagets skattepolicy uppfyller Finnveras krav eller om företaget lämnar ovan nämnda skriftliga förbindelse, kan finansieringsbeslutet fattas på den normala beslutsnivån. I annat fall ska finansieringsbeslutet fattas en nivå högre upp i beslutskedjan.